

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВИБОРЧИЙ ПРОЦЕС»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Політологія
Тривалість викладання	13 чверть
Заняття:	7 семестр
Лекції	2 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Передумови для вивчення Дисципліни: введення в спеціальність, категорії політичної науки, політична культура, політичні системи, політичні інститути, партологія

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3631>

Інші додаткові ресурси:

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта

Інформація про викладачів:

Єгорова Олена Віталіївна (лекції, практичні заняття)

Посада: доцент кафедри історії та політичної теорії

Вчене звання: доцент

Вчений ступінь: кандидат історичних наук

Персональна сторінка:

E-mail: yehorova.o.v@nmu.one

Кабінет: 1/63

1. Анотація до курсу

В курсі розглянуто сутність виборчого процесу, особливості різних виборчих систем, законодавство України з організації і проведення виборів до різних органів влади і особливості виборчого процесу в державі, охарактеризовані базові елементи сучасних електоральних кампаній та використовувані політичні технології, запропоновані шляхи здійснення експертизи проектів нормативно-правових актів у галузі виборчого права.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів-політологів знань щодо сутності виборчого процесу, виборів як демократичного політичного інституту, різновидів світових виборчих систем, законодавства, що регламентує проведення всіх видів виборів в Україні, а також умінь консультування індивідів та організацій з питань проведення виборчих компаній.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з історією розвитку виборчого права, сутністю виборчого процесу, розмаїттям виборчих систем у світі та особливостями їх функціонування;
- розглянути історію становлення виборчої системи в Україні, діюче в країні законодавство з регламентації всіх аспектів виборчого процесу;
- навчити здобувачів вищої освіти здійснювати консультування політичних діячів, політичних партій та громадських організацій у процесі підготовки та проведення виборчої кампанії, а також організувати роботу виборчого штабу

3. Результати навчання:

- сформував комплекс теоретичних знань з усіх аспектів виборчого процесу та відповідної законодавчої бази
- використовувати дані споріднених галузей знань у професійній діяльності
- ознайомити студентів з базовими елементами сучасних електоральних кампаній, політичними технологіями, надати їм розуміння специфіки прийняття електоральних рішень
- орієнтуватись у світових інформаційних ресурсах щодо аналізу всіх аспектів виборчого процесу і використовувати комплекси іншомовних джерел.
- консультувати політичних діячів, політичні партії та громадські організації у процесі підготовки та проведення виборчої кампанії
- здійснювати експертизу проектів нормативно-правових актів у галузі виборчого права

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ	60
1. Предмет, завдання і зміст дисципліни «Виборчий процес».	8
1.1. Сутність поняття «виборчий процес». Основні етапи виборчого процесу	
1.2. Вибори як політичний інститут.	
1.3. Принципи виборчого права та організації демократичних виборів	
2. Виборчі системи, їх характеристика.	8
2.1. Мажоритарна система. Характеристика. Приклади	
2.2. Пропорційна виборча система та її різновиди	
2.3. Змішана виборча система в різних політичних системах	
3. Виборчий процес в Україні	16
3.1. Законодавство з виборчого процесу	
3.2. Вибори Президента України. Парламентські вибори	
3.3. Місцеві вибори в Україні	
4. Виборча кампанія її суть та складові.	8
3.1. Стратегія і тактика виборчої кампанії	
3.2. Організація голосування та встановлення результатів виборів	
5. Організація роботи, структура та завдання виборчого штабу.	8
4.1. Цільові групи у виборчому процесі. Поняття, форми та засоби передвиборчої агітації.	
4.2. Виборчі технології: сутність поняття, мета, етапи розвитку, класифікація виборчих технологій.	
4.3. Теорія та практика застосування виборчих технологій.	
6. Вибори в Європейському Союзі	16
5.1. Загальний огляд джерел виборчого права країн ЄС.	
5.2. Виборчі системи для парламентських, президентських і місцевих виборів у державах-членах ЄС.	
5.3. Забезпечення представництва жінок та національних меншин у виборних органах країн ЄС.	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	30
1. Референдуми і плебісцити: співвідношення понять	4
2. Міжнародно-правові стандарти в галузі виборчого права	
3 Виборчі системи в країнах з різними типами політичної культури	4
4 Особливості виборчого процесу в Україні	4
5 Проблеми та цілі виборчої кампанії та оптимальні шляхи її проведення	6

Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
6. Специфіка основних суб'єктів електоральної кампанії, роль ЗМІ у виборах.	4
7. Выборчий процес у країнах Північної Америки	4
	4
Разом	90

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за два теоретичні модулі (кожен з них оцінюється максимально у 20 балів) та оцінок за виконання індивідуальних робіт (5 робіт сумарною оцінкою 60 балів).

Отримані бали за модульний контроль та індивідуальні завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне	Диференційований залік відбувається у формі письмового заліку, білети для підсумкового контролю включають 30 тестових теоретичних запитань, та два завдання. Правильна відповідь на всі запитання тестової частини оцінюється у 60 балів. Правильна відповідь на завдання оцінюється у 40 балів. Максимальна кількість балів за екзамен: 100
--	--

поліпшити оцінку)	
Індивідуальні завдання	Включають характеристику аналітичних матеріалів з прав людини. Максимально оцінюються у 60 балів при своєчасному складанні, 30 балів при несвоєчасному складанні
Модульний контроль	Охоплює матеріали лекційного курсу. Містить тести та відкриті запитання. Максимально оцінюються у 40 балів (2 модулі×20 балів).

6.3. Критерії оцінювання елементів поточного та підсумкового контролю:

Критерії оцінювання **індивідуального завдання** включають:

- правильність і повнота виконання завдання (50%),
- вміння використовувати інформаційні ресурси для розв'язання задач (10 %),
- захист індивідуальної роботи (включає відповідь на контрольні запитання) (40%),
- правильне оформлення завдання та своєчасне його подання (зниження оцінки).

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Виборчий процес» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3631>)

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Виборчий процес»

(<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3631>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу, підготовка методичних матеріалів і презентацій.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Вибірчий процес».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Балабан, Р.В. Теорія виборчої системи [Текст] / Р.В. Балабан. –К.: Либідь, 2007. –108 с.

2. Варій, М.Й. Політико-психологічні передвиборні та виборчі технології [Текст] / М.Й. Варій. –К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003. –398 с.
3. Вибори в Європейському Союзі / За ред. Ковриженка Д.С.; Лабораторія законодавчих ініціатив. – К.: ФАДА, ЛТД, 2006. – 156 с. – Бібліогр.: с. 147–155.
4. Виборчий кодекс України. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
5. Вступ до теорії правових систем / за заг. ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ: Юридична думка, 2006. 432 с.
6. Громадське спостереження за черговими місцевими виборами 2015 р. Підсумковий звіт / О. Айвазовська та ін. Київ: Опора, 2016. 247 с.
7. Дворкін Р. Серйозний погляд на права / пер. з англ. Київ: Основи, 2000. 519 с.
8. Декларація загальних принципів непартійного спостереження за виборами громадськими організаціями та Кодекс поведінки непартійних громадських спостерігачів. Вибори та демократія. 2012. № 2(32). С. 81-96.

Додаткова

1. Ф.М.Рудич. Політологія. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: Либідь, 2009. – С. 466.
2. Дюверже, М. Политические институты и конституционное право // Антология мировой политической мысли.— М., 1997. — Т. 2.
3. Шляхтун П. Політологія: Теорія та історія політичної науки: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ Петро Шляхтун,; Ред. В. М. Куценко. - К.: Либідь, 2002. – 573 с.
4. Обушний М. Політологія: Довідник/ Микола Обушний, Анатолій Коваленко, Олег Ткач; За ред. Ми-коли Обушного; КНУ ім. Т. Г.Шевченка. - К.: Довіра, 2004. - 599 с.
5. Бойко О. Д., Горбатенко В. П., Денисюк С. Г., Зеленько Г. І., Коваленко А. О., Корнієнко А. О. Прикладна політологія: навч. посіб. / В.П. Горбатенко (ред.). — К. : Академія, 2008. — 472с.